

William Shakespeare, *Romeo en Julia*. Vragen en opdrachten voor de leerlingen.

Romeo and Juliet, schilderij door Frank Dicksee, 1884. (Publiek domein)

Bron:

[https://nl.wikipedia.org/wiki/Romeo_Montague#/media/Bestand:Romeo_and_Juliet_\(detail\)_by_Frank_Dicksee.png](https://nl.wikipedia.org/wiki/Romeo_Montague#/media/Bestand:Romeo_and_Juliet_(detail)_by_Frank_Dicksee.png)

Vooraf

Het is de bedoeling dat je, vooraleer deze vragen te beantwoorden, ofwel eerst het toneelstuk leest, ofwel een opvoering ervan bijwoont, ofwel een verfilming ervan bekijkt. Bruikbare tekstuitgaven zijn onder meer:

W. Shakespeare (1967), *Romeo en Julia*. In: *Verzameld werk*. Vertaald en ingeleid door W. Courteaux. Kapellen: De Nederlandsche Boekhandel. Meest recente heruitgave in 2014. Amsterdam/Antwerpen: De Bezige Bij.

W. Shakespeare (1963), *Romeo en Julia*. Vertaling: L.A.J. Burgersdijk. Bewerking: C. Buddingh'. Utrecht: A.W. Bruna.

W. Shakespeare (1988), *Romeo en Julia*. Vertaling: Gerrit Komrij. Amsterdam: Bert Bakker. Ook verkrijgbaar als luisterboek. Zie: <https://www.luisterrijk.nl/luisterboek/9789085309659/romeo-en-julia>

W. Shakespeare (2009), *Romeo & Julia*. Vertaling: Frank Albers. Amsterdam: De Bezige Bij.

Er bestaan ook bewerkingen voor de jeugd in proza, onder meer door E. Franck, maar die kunnen natuurlijk de lectuur van het oorspronkelijke toneelstuk niet vervangen.

Daarnaast zijn er ook een aantal verfilmingen, die de lectuur van het toneelstuk wél min of meer kunnen vervangen, onder meer:

- De speelfilm *Romeo and Juliet* onder regie van Franco Zeffirelli (1968).

Zie: [https://nl.wikipedia.org/wiki/Romeo_and_Juliet_\(1968\)](https://nl.wikipedia.org/wiki/Romeo_and_Juliet_(1968))

- De BBC-verfilming *Romeo and Juliet* onder regie van Alvin Rakoff (1978), uitgebracht op video en dvd in de verzameling *The Complete Dramatic Works of William Shakespeare*.

Zie: <https://letterboxd.com/film/romeo-juliet-1978/>

- De film *Romeo + Juliet* van regisseur Luhrmann uit 1996, waarin de steracteurs Leonardo Di Caprio en Claire Danes weliswaar de originele tekst van het toneelstuk gebruiken, maar de film speelt in de huidige tijd.

Zie: https://nl.wikipedia.org/wiki/Romeo_%2B_Juliet

- De meest recente verfilming is *Romeo & Juliet*, een romantische dramafilm uit 2013, onder regie van Carlo Carlei.

Zie: [https://nl.wikipedia.org/wiki/Romeo_%26_Juliet_\(2013\)](https://nl.wikipedia.org/wiki/Romeo_%26_Juliet_(2013))

Vragen en opdrachten

Proloog

Opdracht 1. Lees het sonnet dat dienst doet als proloog van het stuk. Daarin staat te lezen dat Romeo en Julia ‘door de sterren gedwarsboomd’ zullen worden (het noodlot) en dat hun liefde de ‘tekens van de dood’ reeds in zich draagt. We weten dus al meteen dat het slecht zal aflopen met die twee. Wat zou de functie kunnen zijn van een proloog waarin het einde van het stuk al meteen wordt verklapt?

Eerste bedrijf

Opdracht 2. Het eerste bedrijf begint met een komische scène waarin de familievete al meteen aan bod komt. Hoe wordt die vete hier beschreven?

Opdracht 3. Het is duidelijk dat Romeo niet echt bezig is met die familievete. Hij heeft andere zorgen. Welke?

Opdracht 4. Hoe leren we Julia kennen?

Opdracht 5. De ontmoeting met Julia op het feest van de Capulets betekent voor Romeo een ommekeer in zijn karakter. Verklaar.

Tweede bedrijf

Opdracht 6. Lees de wereldberoemde balkonscène. Het is een en al poëzie wat we hier lezen. Hoe bekijken de geliefden het feit dat ze door hun verschillende afkomst eigenlijk niet met mekaar mogen omgaan, laat staan met mekaar trouwen?

Derde bedrijf

Opdracht 7. In de eerste twee bedrijven hadden we de indruk dat we te maken hadden met een romantische komedie over liefdesperikelen, maar in het derde bedrijf wordt de stemming grimmig en zelfs tragisch. Welke feiten zorgen voor deze omslag?

Opdracht 8. Romeo’s gedrag en karakter ondergaan ook een drastische verandering. Welke evolutie maakt hij door in het derde bedrijf?

Vierde bedrijf

Opdracht 9. De voedster keert zich nu ook tegen Julia, omdat zij vindt dat Julia de keuze van de ouders voor Paris als haar echtgenoot moet accepteren. Hoe verklaar je die omslag?

Vijfde bedrijf

Opdracht 10. In zijn verbanningsoord ontwikkelt Romeo zich tot een volwassen man die weet wat hij wil. En ook Julia ontwikkelt zich in haar isolement tot een volwassen vrouw met durf en daadkracht. Verklaar.

Algemene vragen

Opdracht 11. Is Romeo en Julia een echte tragedie, waarin de personages ten onder gaan door hun eigen karakter? Waarom (niet)?

Opdracht 12. Als we het toneelstuk in zijn geheel nog eens bekijken, dan valt het ons op dat de gebeurtenissen eigenlijk in een snel tempo plaatsvinden. Reconstrueer de tijdsstructuur van het stuk.

Beoordelingen

Opdracht 13. Lees en bepaal je eigen standpunt ten opzichte van de volgende beoordelingen van het stuk.

- ‘*Romeo en Julia* is een helder, ondubbelzinnig stuk. Het thema is zo oud als de wereld: een verhaal van simpele hartstochten, liefde gedwarsboomd door haat. Psychologische complexiteit hoeven we hier niet te zoeken. (W. Courteaux)
- Het feit dat de twee hoofdpersonen in deze tragedie zo’n proces van beproeving en volwassenvorming doormaken, maakt *Romeo en Julia* uniek in het verzameld werk van Shakespeare. (...) De tragiek van Romeo en Julia wordt niet bepaald door individuele, persoonlijke fouten of zwakheden, maar komt van buiten en wordt bepaald door de families waartoe zij behoren, de maatschappij waarin zij geboren zijn.’ (T. Hoenselaars)
- ‘Er wordt veel te veel gepraat in het toneelstuk: de poëzie is meer decoratief dan functioneel. We zitten te kijken naar acteurs die op een toneel welluidende toespraken afsteken, waar we zijn er niet echt bij betrokken.’ (T.A. Birrell)

Films

Er bestaan talloze verfilmingen van het verhaal. We beperken ons tot de bekendste.

In 1968 verscheen de film *Romeo and Juliet* onder regie van Franco Zeffirelli, die de reputatie heeft van de beste verfilming van het stuk van Shakespeare. Op dvd is deze film beschikbaar in een aantal openbare bibliotheken. Zie:

http://zoeken.bibliotheek.be/detail/Franco-Zeffirelli/Romeo-and-Juliet/Dvd/?c_showfullavail=true&itemid=%7Clibrary%2Fmarc%2Fvlacc%7C2623846

In 1978 maakte de BBC een verfilming onder regie van Alvin Rakoff, die later op video en dvd verscheen en die nog altijd het bekijken waard is. Zie:

<https://letterboxd.com/film/romeo-juliet-1978/>

In de film *Romeo + Juliet* van regisseur Luhrmann uit 1996 gebruiken de steracteurs Leonardo Di Caprio en Claire Danes weliswaar de originele tekst van het toneelstuk, maar daar houden de overeenkomsten wel op. Volgens sommigen is deze film niet meer dan 'een hedendaagse, snel gemonteerde en uiterst gewelddadige videoclip' (L. Stapper in *Van Abelard tot Zwaanridder*). Zie:

https://nl.wikipedia.org/wiki/Romeo_%2B_Juliet

De meest recente verfilming is *Romeo & Juliet*, een romantische dramafilm uit 2013 onder regie van Carlo Carlei. Zie:

[https://nl.wikipedia.org/wiki/Romeo_%26_Juliet_\(2013\)](https://nl.wikipedia.org/wiki/Romeo_%26_Juliet_(2013))

De film *Shakespeare in love* is een Amerikaans-Britse film uit 1998 van John Madden. Het is geen verfilming van *Romeo and Juliet*, maar een biografisch verhaal over de auteur Shakespeare, waarin we te weten komen wat de inspiratiebron is geweest voor het stuk. Het verhaal van *Romeo and Juliet* zou immers gebaseerd zijn op elementen uit het liefdesleven van Shakespeare zelf. In werkelijkheid is de film echter helemaal fictie en fantasie, ondanks de vele verwijzingen naar wat we met zekerheid over Shakespeare en over zijn werk weten. De film kende veel succes en won niet minder dan zeven Oscars. Zie:

https://nl.wikipedia.org/wiki/Shakespeare_in_Love

Opdracht 14. Bekijk de film *Shakespeare in Love* en ga na wat die met het toneelstuk te maken heeft.

Song

Opdracht 15. Lees en interpreteer de song 'What is a youth', die als leidmotief gebruikt werd in de verfilming van *Romeo en Julia* door Zeffirelli.

De tekst van de song is hier te vinden:

<https://www.lyricsondemand.com/soundtracks/r/romeoandjulietlyrics/whatisayouthlyrics.html>

Zie ook:

<https://www.youtube.com/watch?v=QxidjMJK9f4>

Romeo en Julia in Verona

Opdracht 16. Verzamel informatie over de wijze waarop de stad Verona in Italië in de loop der eeuwen is omgevormd tot de plaats waar de tragedie van Shakespeare echt zou hebben plaatsgevonden.

(Eigen foto)

jan.uyttendaele@gmail.com